

Examenul de bacalaureat național 2018

**Proba E. d)
Filosofie**

Model

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriveți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Întrebarea „De ce există?” vizează problematica:
  - a. relației dintre identitate și alteritate
  - b. progresului cunoașterii
  - c. relației dintre adevăr și eroare
  - d. sensului vieții
2. Conform filosofului Lucian Blaga, omul este dispus să renunțe la propria ființă pentru:
  - a. a avea un destin implacabil
  - b. împlinirea destinului creator
  - c. a respinge destinul
  - d. împlinirea fatalității
3. Răspunsul la întrebarea „Ce este virtutea?” este dat de:
  - a. etică
  - b. estetică
  - c. etimologie
  - d. epistemologie
4. Libertatea face parte din categoria conceptelor corelative care nu pot fi gândite în lipsa semnificației unui alt concept; astfel libertatea poate fi gândită doar în relație cu conceptul de:
  - a. echitate sau etatism
  - b. limită sau constrângere
  - c. echilibru sau măsură
  - d. legitimitate sau liberalism
5. Potrivit concepției lui J.P. Sartre, responsabilitatea absolută este:
  - a. dreptul de a-ți urmări propriul bine, în felul tău propriu
  - b. revendicarea logică a consecințelor libertății noastre
  - c. facultatea de a lua decizii rezonabile
  - d. dreptul de a acționa fără nicio constrângere impusă din exterior
6. Dreptul la viață, dreptul la proprietate și dreptul la libertate sunt drepturi naturale, deoarece:
  - a. aparțin tuturor oamenilor, prin simplul fapt că s-au născut oameni
  - b. se aplică tuturor persoanelor majore și sunt garantate prin lege
  - c. aparțin oamenilor discriminați, prin simplul fapt că asigură prosperitatea acestora
  - d. au drept criteriu contractele încheiate între oameni care sunt subiecți egali în drepturi
7. Potrivit filosofului Imm. Kant, prin termenul *cunoștințe a priori* înțelegem judecăți:
  - a. tacite, dar evidente
  - b. independente de orice experiență
  - c. implicite, dar clar exprimate
  - d. bazate pe experiență

8. Un reprezentant al teoriei adevărului-corespondență cu faptele este:
- a. W. James
  - b. B. Blanschard
  - c. J. Habermas
  - d. Aristotel
9. Imperativul categoric formulat de Imm. Kant, presupune să acționezi întotdeauna:
- a. numai pentru dobândirea plăcerii și evitarea suferinței, conform principiului celei mai mari fericiri
  - b. conform principiului maximizării fericirii, astfel încât să crească intensitatea fericirii și numărul de oameni fericiți
  - c. numai conform acelei maxime prin care să poți vrea, totodată, ca ea să devină o lege universală
  - d. conform principiului prin care să poți vrea, totodată, să maximizezi utilitatea sau fericirea
10. Dreptul de a se căsători și de a întemeia o familie este, din perspectiva Declarației Universale a Drepturilor Omului, un drept negativ, deoarece:
- a. reprezintă un ansamblu de privilegii de care statul dispune în raport cu individul
  - b. pentru asigurarea lui, intervenția statului trebuie să fie cât mai mare
  - c. reprezintă un ansamblu de privilegii de care individul nu dispune în raport cu societatea
  - d. pentru asigurarea lui, intervenția statului trebuie să fie cât mai mică

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte și teorii specifice moralei, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Hedonismul	1. A fost promovat, printre alții, de Aristotel.
b. Eudaimonismul	2. Consideră că o acțiune are valoare morală doar dacă este guvernată de anumite principii normative ce-i asigură necesitatea și universalitatea.
c. Etica aplicată	3. Face din plăcere scopul suprem al omului.
d. Etica deontologică	4. Are drept obiect probleme morale controversate precum avortul sau eutanasia.
	5. Alături de hedonism, face parte din categoria teoriilor epistemologice.

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva practicării eutanasiei active.

8 puncte

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța creațiilor culturale în împlinirea sensului existenței umane.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Dar ce sunt prin urmare? Un lucru ce cugetă. Ce este acesta? Unul ce se îndoiește, înțelege, afirmă, neagă, voiește, nu voiește, totdeodată imaginează și simte.(...) Prin urmare, din simplul fapt că știu de existența mea și observ totodată că absolut nimic altceva nu aparține firii sau esenței mele, în afară de faptul că sunt ființă cugetătoare, închei pe drept că esența mea constă în aceea doar că sunt ființă cugetătoare și cu toate că... am un corp care mi-e foarte strâns legat — fiindcă totuși, pe de o parte, am o idee distinctă și clară a mea însumi ca ființă cugetătoare doar, neîntinsă, iar pe de altă parte, o idee distinctă a corpului ca lucru întins doar, necugetător, e sigur că sunt deosebit cu adevărat de corpul meu și că pot exista fără el.

(R. Descartes, *Meditații despre filosofia primă*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale ființei cugetătoare. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *natură umană și cugetare*. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la perspectiva filosofică prezentată în textul dat. **4 puncte**

B. Știind că, *dreptatea procedurală înseamnă aplicarea corectă a legilor*:

1. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, în favoarea ideii/tezei filosofice prezentată în enunț. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care egalitatea în fața legii este preferabilă oricărui alt tip de egalitate. **6 puncte**